Čtvrtek 11. března 2021

P9_TA(2021)0088

Syrský konflikt – 10 let od povstání

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. března 2021 o syrském konfliktu – 10 let od povstání (2021/2576(RSP))

(2021/C 474/14)

Evropský parlament,

— s ohledem na svá předchozí usnesení o Sýrii, zejména na usnesení ze dne 15. března 2018 o situaci v Sýrii ([1]), ze dne 18. května 2017 o strategii EU pro Sýrii ([2]), ze dne 4. července 2017 o řešení případů porušování lidských práv v kontextu válečných zločinů a zločinů proti lidskosti, včetně genocidy ([3]), ze dne 24. října 2019 o turecké vojenské operaci v severovýchodní Sýrii a jejích důsledcích ([4]), ze dne 26. listopadu 2019 o právech dětí u příležitosti 30. výročí Úmluvy OSN o právech dítěte ([5]) a ze dne 17. listopadu 2011 o podpoře EU Mezinárodnímu trestnímu soudu ([6]),

— s ohledem na prohlášení Rady pro zahraniční věci ze dne 6. března 2020 a na poslední závěry Rady EU o Sýrii ze dne 14. října 2019, 16. dubna 2018 a 3. dubna 2017,

— s ohledem na předchozí prohlášení místopředsedy Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku o Sýrii, včetně prohlášení z února 2020 o přístupu humanitární pomoci do Idlíbu, ze dne 13. ledna 2020 a 26. září 2019 o Sýrii a ze dne 9. října 2019 k aktuální situaci na severovýchodě Sýrie,

— s ohledem na prováděcí rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/30 ze dne 15. ledna 2021, kterým se provádí rozhodnutí 2013/255/SZBP o omezujících opatřeních vůči Sýrii ([7]) a kterým byl na sankční seznam EU osob zodpovědných za násilné represe v Sýrii zařazen nový syrský ministr zahraničních věcí,

— s ohledem na strategii EU pro Sýrii přijatou dne 3. dubna 2017 a na závěry Rady o regionální strategii EU pro Sýrii a Irák i o hrozbě, kterou představuje ISIL/Dá'iš, které byly přijaty dne 16. března 2015,

— s ohledem na společné prohlášení OSN a Evropské unie coby spolupředsedů čtvrté bruselské konference na téma „Podpora budoucnosti Sýrie a okolního regionu", která se konala dne 30. června 2020,

— s ohledem na předchozí prohlášení generálního tajemníka OSN o Sýrii, včetně prohlášení jeho mluvčího ze dne 1. a 18. února 2020,

— s ohledem na poslední prohlášení zvláštního vyslance OSN pro Sýrii Geira O. Pedersena učiněné v Radě bezpečnosti OSN dne 22. ledna 2021,

— s ohledem na rezoluce Rady bezpečnosti OSN týkající se Sýrie přijaté od roku 2011, zejména na rezoluci Rady bezpečnosti OSN 2254 (2015) podporující mírový proces v Sýrii, rezoluci Rady bezpečnosti OSN 2249 (2015) o Islámském státu v Iráku a Sýrii a rezoluci Rady bezpečnosti OSN 2533 (2020) o obnovení hraničního přechodu Báb al-Hawá do 10. července 2021 pro humanitární pomoc,

— s ohledem na poslední zprávy nezávislé mezinárodní vyšetřovací komise pro Sýrii předložené Radě OSN pro lidská práva dne 1. března 2021,

---

([1]) Úř. věst. C 162, 10.5.2019, s. 119.
([2]) Úř. věst. C 307, 30.8.2018, s. 117.
([3]) Úř. věst. C 334, 19.9.2018, s. 69.
([4]) Přijaté texty, P9_TA(2019)0049.
([5]) Přijaté texty, P9_TA(2019)0066.
([6]) Úř. věst. C 153 E, 31.5.2013, s. 115.
([7]) Úř. věst. L 12 I, 15.1.2021, s. 3.

— s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN č. 71/248 ze dne 21. prosince 2016 o vytvoření mezinárodního, nestranného a nezávislého mechanismu na pomoc při vyšetřování a stíhání osob zodpovědných v souladu s mezinárodním právem za nejvážnější zločiny spáchané v Sýrii od března 2011,

— s ohledem na prohlášení UNICEF ze dne 28. února 2021 o bezpečném opětovném začlenění a repatriaci všech dětí v táboře al-Hol a na severovýchodě Sýrie a na zprávu UNICEF o humanitární situaci v celé Sýrii za rok 2020 ze dne 2. února 2021,

— s ohledem na zřízení sekretariátu sítě EU pro vyšetřování a stíhání genocidy, zločinů proti lidskosti a válečných zločinů, který spadá pod agenturu Eurojust, v roce 2011,

— s ohledem na společný postoj Rady 2003/444/SZBP ze dne 16. června 2003 o Mezinárodním trestním soudu ([8]), na její akční plán pro Mezinárodní trestní soud z roku 2004 s cílem dosáhnout všeobecné ratifikace a provádění a na revidovaný akční plán EU z roku 2011,

— s ohledem na Římský statut Mezinárodního trestního soudu,

— s ohledem na Chartu OSN a úmluvy OSN, jichž je Sýrie smluvní stranou, včetně Úmluvy OSN proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání,

— s ohledem na Ženevská komuniké z roku 2012 a 2014, která podpořila OSN,

— s ohledem na Ženevské úmluvy z roku 1949 a na dodatkové protokoly těchto úmluv,

— s ohledem na Úmluvu o zákazu vývoje, výroby, hromadění zásob a použití chemických zbraní a o jejich zničení,

— s ohledem na Úmluvu OSN o zabránění a trestání zločinu genocidia ze dne 9. prosince 1948,

— s ohledem na čl. 132 odst. 2 a 4 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že koncem února 2011 byly syrským režimem zatčeny, zadržovány a mučeny syrské děti v Dará za to, že kritizovaly prezidenta Bašára Asáda prostřednictvím graffiti na městských zdech; vzhledem k tomu, že dne 15. března 2011 tisíce Syřanů v Dará a Damašku vyšly v rekordním počtu do ulic, aby požadovaly demokratické reformy, propuštění politických vězňů, ukončení mučení, dodržování lidských práv a právního státu, konání svobodných a spravedlivých voleb a ukončení korupce; vzhledem k tomu, že tyto lidové protesty se během několika let rozšířily po celé zemi, od velkých měst, jako jsou Homs, Hamá, Idlíb a známé čtvrtě Aleppa a Damašku, až po menší města, jako je Hasaka na severovýchodě a Kafr Nabl na severozápadě;

B. vzhledem k tomu, že syrské povstání v roce 2011, na němž se podíleli vedoucí představitelé všech etnických a náboženských skupin a všech provincií země, bylo projevem etnické a náboženské rozmanitosti Sýrie;

C. vzhledem k tomu, že syrský režim reagoval na legitimní demokratické požadavky svého lidu naprostou brutalitou syrských bezpečnostních sil a spojeneckých milic pod jeho velením; vzhledem k tomu, že zahynulo přes 500 000 osob a více než jeden milion osob bylo zraněno; vzhledem k tomu, že podle Syrské sítě pro lidská práva bylo od března 2011 zabito více než 230 000 civilistů, z toho 88 % syrským režimem, 3 % ruskými silami, 2 % organizací Dá'iš a 2 % ozbrojenými opozičními skupinami; vzhledem k tomu, že více než 15 000 civilistů bylo umučeno, z toho 99 % ve věznicích režimu; vzhledem k tomu, že přes 150 000 civilistů se stalo obětí násilného zmizení a je stále zadržováno, z toho 88 % syrským režimem, 6 % organizací Dá'iš a 3 % ozbrojenými opozičními skupinami; vzhledem k tomu, že více než 3 400 zdravotnických pracovníků se od té doby stalo obětí násilného zmizení nebo je zadržováno, z toho 98 % syrským režimem;

([8]) Úř. věst. L 150, 18.6.2003, s. 67.

Čtvrtek 11. března 2021

D. vzhledem k tomu, že strany konfliktu, včetně vládních sil a jejich spojenců, protivládních ozbrojených skupin a teroristických organizací uvedených na seznamu OSN, jako je ISIL/Dá'iš, se dopustily nepřípustného porušení lidských práv různého stupně, včetně válečných zločinů a zločinů proti lidskosti; vzhledem k tomu, že taktiky, které používají brutální režim i džihádisté, směřují ke zničení umírněných a prodemokratických sil; vzhledem k tomu, že všechny osoby zodpovědné za tyto trestné činy musí být pohnány k odpovědnosti;

E. vzhledem k tomu, že syrský režim používal chemické zbraně, rakety Scud, konvenční dělostřelecké a letecké bomby, ale i sudové bomby, kazetové bomby a zápalné bomby v hustě obydlených civilních oblastech, jako jsou Homs, Hamá a východní Aleppo; vzhledem k tomu, že pokojným demonstrantům, kteří byli zraněni při střelbě syrských bezpečnostních sil, bylo odepřeno ošetření a že byli ve vojenských nemocnicích a vazebních zařízeních po celé zemi mučeni k smrti, jak dokládá „Caesarova zpráva", kterou Francie předložila v květnu 2014 Radě bezpečnosti OSN; vzhledem k tomu, že rodinám bývá běžně bráněno v tom, aby své mrtvé pohřbívali na hřbitovech; vzhledem k tomu, že celá města byla obléhána a úmyslně vyhladověna; vzhledem k tomu, že docházelo ke kolektivním trestům, mimosoudním popravám a řadě masakrů stovek mužů, žen a dětí ve venkovských městech, například v květnu 2012 v Húlá; vzhledem k tomu, že podle zpráv vyšetřovací komise OSN pro Sýrii ozbrojené síly syrského režimu a jejich milice systematicky používají znásilňování nebo jiné formy sexuálního násilí jako válečnou zbraň;

F. vzhledem k tomu, že OSN prostřednictvím mandátu svých zvláštních vyslanců zavedla řadu iniciativ s cílem dosáhnout příměří mezi všemi stranami a propuštění zadržených osob, zaručit přístup humanitární pomoci do všech částí země, chránit novináře a nevládní organizace a zapojit se do inkluzivního dialogu o politickém řešení konfliktu, který vznikl po roce 2011; vzhledem k tomu, že tento proces a syrský ústavní výbor s mandátem OSN zůstávají na mrtvém bodě;

G. vzhledem k tomu, že v říjnu 2019 byl zřízen syrský ústavní výbor pověřený nalezením politického řešení syrského konfliktu pod záštitou zvláštního vyslance OSN pro Sýrii a v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 2254 (2015); vzhledem k tomu, že navzdory strukturálním nedostatkům syrského ústavního výboru a Asadovu pokračujícímu odporu vůči konstruktivní spolupráci v jeho rámci zůstává tato iniciativa klíčovým nástrojem pro dosažení mírového politického řešení konfliktu;

H. vzhledem k tomu, že Rusko podporované Čínou od roku 2011 vetovalo 16 rezolucí Rady bezpečnosti OSN, včetně rezolucí týkajících se postoupení Sýrie Mezinárodnímu trestnímu soudu a zlepšení přístupu humanitární pomoci; vzhledem k tomu, že Írán a Hizballáh se přímo podílejí na podpoře represí syrského režimu vůči civilnímu obyvatelstvu; vzhledem k tomu, že Rusko od roku 2015 poskytuje logistické, diplomatické a finanční zdroje na rozsáhlou vojenskou intervenci ruských vzdušných sil na podporu syrského režimu;

I. vzhledem k tomu, že Turecko od roku 2016 zasahuje přímo do Sýrie s cílem okupovat severní části země, které tvoří převážně syrské kurdské enklávy, což je v rozporu s mezinárodním právem, mimo jiné tím, že v říjnu 2019 uskutečnilo invazi do území kontrolovaných syrskými demokratickými silami; vzhledem k tomu, že v reakci na tyto kroky Turecka několik členských států EU formálně pozastavilo prodej zbraní do Turecka;

J. vzhledem k tomu, že podle zemí, které spolupředsedají Minské skupině OBSE, přesunulo Turecko syrské žoldnéře do Náhorního Karabachu;

K. vzhledem k tomu, že celosvětová koalice pokračuje ve svém úsilí v Iráku, Sýrii a na celém světě zmařit záměry ISIL/Dá'iš a činnost jejích poboček a sítí;

L. vzhledem k tomu, že EU a její členské státy v roce 2012 pozastavily diplomatické vztahy se syrským režimem; vzhledem k tomu, že EU v prosinci 2012 uzavřela svou delegaci v Damašku poté, co členské státy začátkem roku 2012 uzavřely svá velvyslanectví;

M. vzhledem k tomu, že Rada přijala sankce proti jednotlivcům a subjektům zapojeným do represí vůči civilistům, které byly přijaty v roce 2011 a od té doby rozšířeny, a to v zájmu vyjednání politického řešení konfliktu; vzhledem k tomu, že tyto sankce mají humanitární výjimky;

N. vzhledem k tomu, že reakce syrského režimu na povstání vedla ke zničení syrské hospodářské a sociální struktury; vzhledem k tomu, že zhroucení syrské libry bylo umocněno zhroucením libanonské ekonomiky v roce 2019 a celosvětovými hospodářskými dopady pandemie COVID-19 od března 2020; vzhledem k tomu, že náklady na základní potraviny se od roku 2019 zvýšily o více než 100 %;

O. vzhledem k tomu, že Sýrie pod silným mezinárodním tlakem v říjnu 2013 podepsala a ratifikovala Úmluvu o chemických zbraních, poté, co provedla dosud největší chemické útoky na civilní oblast východně od Damašku ve východní Ghútě; vzhledem k tomu, že vyšetřovací a identifikační tým Organizace pro zákaz chemických zbraní (OPCW) dospěl k závěru, že syrský režim je od té doby zodpovědný za opakované používání chemických zbraní proti civilistům; vzhledem k tomu, že Výkonná rada OPCW v červenci 2020 znovu formálně vyzvala syrský režim, aby deklaroval svá zařízení na výrobu chemických zbraní;

P. vzhledem k tomu, že konflikt měl na svědomí téměř 7 milionů uprchlíků s více než 13 miliony osob závislých na humanitární pomoci v Sýrii, včetně 6 milionů žen a dětí, 6,8 miliony vnitřně vysídlených osob a 3 miliony osob žijících v těžko přístupných obléhaných oblastech; vzhledem k tomu, že jen v loňském roce vzrostly humanitární potřeby o jednu pětinu a že dalších 4,5 milionu Syřanů trpí nedostatkem potravin, přičemž 90 % z nich žije pod hranicí chudoby; vzhledem k tomu, že přístup humanitární pomoci ke všem obyvatelům v nouzi je i nadále životně důležitý a že 40 % syrského obyvatelstva žije v oblastech, které nejsou pod kontrolou vlády; vzhledem k tomu, že jak ukázala pandemie COVID-19, kromě všeobecné zdravotní péče pro obyvatelstvo je i nadále zásadně důležitý přeshraniční přístup do severozápadní a severovýchodní Sýrie; vzhledem k tomu, že zima a následné záplavy, které postihly přibližně 121 000 osob ve 304 táborech vnitřně vysídlených osob v severozápadní Sýrii, způsobily další utrpení již tak nesmírně zranitelnému obyvatelstvu; vzhledem k tomu, že syrská vláda i nadále uvalovala přísná omezení na dodávky humanitární pomoci do oblastí Sýrie, které má pod svou kontrolou, i do jiných oblastí v zemi;

Q. vzhledem k tomu, že přibližně 12 000 cizích státních příslušníků, z nichž většina je podezřelá z přímých či nepřímých vazeb na ISIL/Dá'iš, je uvězněno v sedmi věznicích spravovaných syrskými demokratickými silami v severovýchodní Sýrii; vzhledem k tomu, že 9 000 z nich je zadržováno v největším syrském táboře al-Húl, v němž žije celkem 64 000 osob, většinou rodin s vazbami na ISIL/Dá'iš, z nichž 94 % tvoří ženy a děti, včetně občanů EU; vzhledem k tomu, že současné podmínky jsou velmi znepokojivé, zejména po posledních vraždách, k nimž došlo od začátku tohoto roku;

R. vzhledem k tomu, že konflikt měl obzvláště závažný dopad na životy a lidská práva dětí v Sýrii; vzhledem k tomu, že podle SNHR bylo zabito více než 29 500 dětí, z toho 78 % syrským režimem a íránskými milicemi, 7 % ruskými silami a 3 % organizací ISIL/Dá'iš; vzhledem k tomu, že více než 2,6 milionu dívek a chlapců bylo vnitřně vysídleno ze svých domovů, a vzhledem k tomu, že duševní zdraví mnoha syrských dětí bylo, je a bude i nadále hluboce narušeno tvrdou brutalitou konfliktu; vzhledem k tomu, že děti v Sýrii nemůžou získat rodný list a doklady totožnosti, což je vystavuje riziku stavu bez státní příslušnosti; vzhledem k tomu, že miliony dětí zameškaly několik let školní docházky, přičemž 2,8 milionu dětí v Sýrii v současné době nenavštěvuje školu;

S. vzhledem k tomu, že neustávající útoky na zdravotnická zařízení zdecimovaly syrský zdravotnický systémem a Syřané se v jejich důsledku nadále potýkají s problémy vyplývajícími z krize COVID-19; vzhledem k tomu, že v Sýrii funguje méně než 64 % nemocnic a 52 % středisek primární zdravotní péče; vzhledem k tomu, že podle Světové zdravotnické organizace (WHO) uprchlo ze země 70 % pracovníků ve zdravotnictví;

T. vzhledem k tomu, že pravidelné útoky na zdravotnická zařízení jsou od samého počátku charakteristickým znakem syrského konfliktu, což představuje vážné porušení mezinárodního humanitárního práva, a pokračovaly i v roce 2020 během pandemie; vzhledem k tomu, že za posledních deset let se zvýšila míra mezinárodního uznání systematické povahy útoků na systém zdravotní péče v Sýrii, avšak je zřejmé, že navzdory usnesením Rady bezpečnosti OSN 2139 (2014) a 2286 (2016) nikomu nebyla připsána jasná odpovědnost; vzhledem k tomu, že generální tajemník OSN zřídil interní vyšetřovací komisi OSN, která se zabývala omezeným počtem incidentů v severozápadní Sýrii v období od září 2019 do dubna 2020;

Čtvrtek 11. března 2021

U. vzhledem k tomu, že obhájci lidských práv a poskytovatelé humanitární pomoci i nadále vyjadřují obavy ohledně bezpečnosti a ochrany vracejících se a vysídlených osob, a to vzhledem k podmínkám v mnoha oblastech země a k otázkám týkajícím se přístupu syrské vlády k politickému usmíření;

V. vzhledem k tomu, že od roku 2011 poskytla EU a její členské státy obyvatelům Sýrie 20 miliard EUR na humanitární pomoc, stabilizaci a budování odolnosti v Sýrii a v okolních zemích; vzhledem k tomu, že EU je hnací silou dárcovských konferencí na podporu Sýrii, které se konaly v Bruselu čtyři po sobě jdoucí roky (2017–2020), a páté bruselské konference, která se má uskutečnit ve dnech 29. a 30. března 2021;

W. vzhledem k tomu, že rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2533 (2020) ze dne 11. července 2020 o přeshraniční pomoci obnovila pouze hraniční přechod Báb al-Hawá na období jednoho roku do 10. července 2021, a uzavřely se hraniční přechody Báb as-Salám, al-Ja'rubíja a ar-Ramtá;

X. vzhledem k tomu, že od roku 2011 byly miliony Syřanů zbaveny vlastnických práv na základě nových syrských majetkových zákonů namířených proti osobám, které se vyhýbají vojenské službě nebo prchají ze země bez předchozího povolení;

Y. vzhledem k tomu, že Golanské výšiny jsou syrským územím a jsou od roku 1967 okupovány Státem Izrael;

Z. vzhledem k tomu, že během konfliktu jednotlivé strany provedly řadu útoků na kulturní dědictví, včetně toho, že ISIL/Dá'iš zničil a vyplenil archeologické lokality a že syrská národní armáda v Afrínu vyrabovala a za pomoci buldozerů zničila archeologická naleziště a jezídské svatyně a hroby;

AA. vzhledem k tomu, že Římský statut Mezinárodního trestního soudu, který podepsaly a ratifikovaly všechny členské státy, uvádí, že nejzávažnější zločiny, kterými je dotčeno mezinárodní společenství jako celek, k nimž patří zejména genocida, zločiny proti lidskosti a válečné zločiny, nesmí zůstat nepotrestány;

AB. vzhledem k tomu, že Římský statut Mezinárodního trestního soudu ratifikovaly od roku 2009 všechny členské státy; vzhledem k tomu, že v roce 2011 zřídila Rada sekretariát sítě EU pro vyšetřování a stíhání genocidy, zločinů proti lidskosti a válečných zločinů, který spadá pod agenturu Eurojust; vzhledem k tomu, že v unijní strategii pro Sýrii se EU vyzývá, aby prosazovala odpovědnost za válečné zločiny spáchané v Sýrii s cílem usnadnit proces národního usmíření a podpořit přechodné soudnictví;

AC. vzhledem k tomu, že v roce 2018 byla zahájena činnost společného vyšetřovacího týmu vedeného donucovacími a justičními orgány ve Francii a Německu s cílem umožnit zatčení a stíhání syrských válečných zločinců poté, co byla zveřejněna zpráva Caesar o systematickém vyhladovění a mučení desítek tisíc žen a mužů v syrských vazebních zařízeních od roku 2011;

1. vyjadřuje podporu demokratickým ambicím syrského lidu, který před deseti lety, dne 15. března 2011, pokojně manifestoval za demokratické reformy v Dará, Damašku a ve zbytku země; vzdává hold 500 000 obětem represí a konfliktu v Sýrii od počátku lidového povstání; je přesvědčen, že budoucnost Sýrie by měla zůstat v rukou Syřanů; vyjadřuje podporu jednotě, svrchovanosti a územní celistvosti syrského státu a jeho obyvatel;

2. vyjadřuje hluboké znepokojení nad přetrvávající patovou politickou situací a oceňuje úsilí zvláštního vyslance OSN Geira O. Pedersena o nalezení politického řešení tohoto konfliktu; sdílí obavy zvláštního vyslance, že nebylo dosaženo žádného pokroku; znovu připomíná, že trvalého řešení syrského konfliktu nelze dosáhnout vojensky; je rovněž znepokojen hospodářským zhroucením a katastrofální humanitární krizí, které Sýrii postihly;

3. vyjadřuje svou podporu rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 2254 (2015), kterou se zavádí proces ústavní reformy pod syrským vedením; vyjadřuje hluboké politování nad nedostatečným zapojením syrského režimu, a to i přes opakovanou iniciativu a připravenost syrských opozičních představitelů jednat se syrským režimem o přípravě nové syrské ústavy; v tomto ohledu zdůrazňuje, že je nezbytné vytvořit mechanismus vedený OSN pro monitorování, ověřování a podávání zpráv o příměří;

4. nesouhlasí s jakoukoli normalizací diplomatických vztahů se syrským režimem, dokud přímo v Sýrii nedojde k zásadnímu pokroku, za jasného, trvalého a důvěryhodného zapojení do inkluzivního politického procesu; domnívá se, že nadcházející prezidentské volby v Sýrii v roce 2021 nemají za současné situace v očích mezinárodního společenství naprostou žádnou důvěryhodnost; důrazně odsuzuje návštěvy poslanců EP v syrském režimu a zdůrazňuje, že tito poslanci nezastupují Evropský parlament;

5. lituje toho, že někteří aktéři ještě více rozdělili roztříštěnou syrskou opozici, čímž brání ženevskému procesu;

6. důrazně odsuzuje všechna zvěrstva a porušování lidských práv a mezinárodního humanitárního práva, zejména Asadovým režimem, ale i ruskými, íránskými a tureckými aktéry, a vyzývá Rusko, Írán a Hizballáh, aby stáhly všechny jednotky a zmocněnce pod jejich velením, s výjimkou těch, kteří jsou součástí mezinárodních mírových nebo stabilizačních sil v rámci mandátu Rady bezpečnosti OSN; vyjadřuje politování nad úlohou Ruska a Íránu při podpoře rozsáhlých represí syrského režimu vůči svému civilnímu obyvatelstvu i nad tím, že tyto státy převzaly politický proces a hospodářské zdroje v Sýrii;

7. vyzývá Turecko, aby stáhlo své jednotky ze severní Sýrie, kterou nezákonně okupuje, aniž by k tomu mělo jakýkoli mandát OSN; odsuzuje skutečnost, že Turecko nezákonně přemisťuje kurdské Syřany z okupovaných území severní Sýrie do Turecka za účelem zadržení a trestního stíhání v rozporu s mezinárodními závazky Turecka, jež vyplývají z Ženevských úmluv; naléhavě žádá, aby všechny zadržované osoby syrského původu, které byly přemístěny do Turecka, byly okamžitě repatriovány na okupovaná území v Sýrii; je znepokojen tím, že pokračující přesídlování prováděné Tureckem by mohlo vést k etnickým čistkám namířeným proti syrským Kurdům; zdůrazňuje, že nelegální turecká invaze a okupace ohrožuje mír v Sýrii, na Blízkém východě i ve východním Středomoří; důrazně odsuzuje skutečnost, že Turecko používá syrské žoldnéře v konfliktech v Libyi a Náhorním Karabachu, což je v rozporu s mezinárodním právem;

8. pevně věří v náboženskou a etnickou rozmanitost Sýrie; lituje toho, že syrský režim dlouhodobě diskriminuje syrské Kurdy; odsuzuje cílené útoky syrského režimu proti kritickým hlasům, jako je držitel Sacharovovy ceny Evropského parlamentu Alí Farzat, který kritizoval prezidenta Asada, jakož i útoky syrského režimu proti 124 křesťanským kostelům, které doložila Syrská síť pro lidská práva (SNHR); důrazně odsuzuje vraždy příslušníků náboženských menšin, za které je odpovědný ISIL/Dá'iš, a zejména jeho zločiny genocidy namířené proti jezídům, šíitským muslimům a křesťanům v letech 2014–2018; vyjadřuje hluboké politování nad pronásledováním menšin ozbrojenými opozičními skupinami;

9. znovu upozorňuje mezinárodní společenství na závažnost a nesmírný rozsah porušování lidských práv, kterého se v Sýrii dopouštějí jednotlivé strany konfliktu; poukazuje na to, že syrský režim je zásadně odpovědný za své rozhodnutí čelit pokojným protestům rozsáhlými represemi a nemyslitelnými prostředky; připomíná význam zprávy Caesar a potvrzení, které Francie v roce 2014 předložila Radě bezpečnosti OSN, o důvěryhodnosti fotografií 11 000 identifikovaných vězňů, kteří byli v letech 2011 až 2013 vyhladověni a umučeni k smrti ve vazebních zařízeních a vojenských nemocnicích v okolí Damašku; naléhavě vyzývá EU a její členské státy, aby podpořily doporučení vyšetřovací komise OSN z března 2021 s cílem usnadnit vytvoření nezávislého mechanismu s mezinárodním mandátem a přístupem orientovaným na oběti k nalezení pohřešovaných osob nebo jejich ostatků, včetně ostatků v masových hrobech;

10. rozhodně odsuzuje zabití 550 mezinárodních a syrských novinářů ze strany syrského režimu i desítek novinářů usmrcených uskupením ISIL/Dá'iš a dalšími ozbrojenými skupinami; vyzývá syrský režim, aby z vězení okamžitě propustil 400 novinářů, které podle SNHR drží ve vazbě;

11. co nejdůrazněji odsuzuje používání znásilňování jako válečné zbraně proti ženám, ať už syrským režimem a jeho milicemi, jak to doložil Mezinárodní nezávislý výbor OSN, nebo uskupením ISIL/Dá'iš vůči jezídským a šíitským ženám; připomíná úlohu, kterou ženy sehrály při povstání v roce 2011, a zásadní význam zapojování žen do všech úrovní syrských politických, hospodářských a soudních struktur, včetně přechodného soudnictví; opakuje, že je důležité zapojit do procesu řešení konfliktu také ženy a mladé lidi;

12. znovu co nejdůrazněji odsuzuje ruské letecké útoky, během nichž zahynulo celkem více než 6 900 civilistů, včetně 2 000 dětí, při nichž byla využita kazetová munice, vakuové bomby a rakety dlouhého doletu a podle Syrské sítě pro lidská práva jsou zaměřené na nezávislá střediska sdělovacích prostředků, nemocnice, humanitární infrastrukturu, včetně více než 207 zdravotnických zařízení, a syrské jednotky civilní obrany, jako jsou členové humanitární organizace „Bílé přilby"; odsuzuje pokusy Ruska poškodit image Bílých přileb v západních sdělovacích prostředcích pomocí agresivní a neustálé dezinformační kampaně v sociálních médiích; co nejdůrazněji odsuzuje zapojení ruských válečných letounů do chemických útoků syrského režimu, například při chemickém masakru v Chán Šajchúnu v dubnu 2017, po němž ruské válečné letouny následně bombardovaly jedinou nemocnici, v níž byly ošetřovány oběti;

13. vyzývá syrský režim, aby okamžitě propustil 130 000 politických vězňů neoprávněně zadržovaných syrskými bezpečnostními silami, včetně žen, mužů a dětí, kteří násilně zmizeli; důrazně odsuzuje systematické používání mučení, nelidského zacházení a sexuálního násilí v hrůzných podmínkách, v nichž jsou zadržováni, bez přístupu k civilnímu soudu, právnímu zástupci, lékařské péči či k jejich rodinám; zdůrazňuje, že je jim upíráno jejich základní právo na spravedlivý proces, včetně zadržování informací o jejich zatčení a mučení za účelem získání falešných přiznání; naléhavě vyzývá syrské orgány, aby bez výjimky zajistily okamžitý a neomezený přístup uznávaných mezinárodních humanitárních nevládních organizací a monitorovacích organizací do zajišťovacích zařízení bez předchozího oznámení;

14. zdůrazňuje, že organizace ISIL/Dá'iš je v regionu stále aktivní a nebyla poražena; vyjadřuje znepokojení nad obtížemi, které se objevují při snahách o uchování důkazů o zločinech spáchaných ISIL/Dá'iš a získání přístupu k nim a o zjišťování, co se stalo s unesenými osobami; vyzývá EU a její členské státy, aby podpořily úsilí v terénu o zdokumentování a uchovávání důkazů o uvedených zločinech; vítá stíhání státních příslušníků EU i třetích zemí, kteří se připojili k ISIL/Dá'iš;

15. vyjadřuje znepokojení nad tím, že na severovýchodě Sýrie opět sílí organizace ISIL/Dá'iš; vyzdvihuje kroky, které v boji proti této organizaci podnikla mezinárodní koalice; zdůrazňuje, že je důležité, aby do této koalice byly nadále dlouhodobě zapojeny Spojené státy; opětovně potvrzuje svou podporu úsilí celosvětové koalice proti ISIL/Dá'iš a zdůrazňuje značný přínos syrských demokratických sil jakožto spojence v boji proti ISIL/Dá'iš;

16. vyjadřuje znepokojení nad rostoucím napětím v iráckém Kurdistánu, který byl v posledních letech stabilnější než Sýrie a poskytoval syrským uprchlíkům bezpečné útočiště;

17. opakovaně potvrzuje, že osoby odpovědné za mezinárodní zločiny musí být řádně stíhány, a to i ze strany členských států EU v případě neexistence jiných mezinárodních nebo vnitrostátních postupů přechodného soudnictví; zdůrazňuje klíčový význam vyřešení otázky zadržených a zmizelých osob zaviněním všech stran konfliktu, což je zásadní součástí jakéhokoli procesu transformace, jenž by vedl k dosažení míru;

18. připomíná, že Mezinárodní trestní soud by měl zůstat hlavní jurisdikcí mezinárodního soudnictví pro zločiny genocidy, zločiny proti lidskosti, válečné zločiny a zločiny agrese; domnívá se, že nevyvození odpovědnosti připravuje půdu pro páchání dalších zvěrstev a dále prohlubuje utrpení obětí; trvá tudíž na tom, že je třeba pohnat všechny pachatele k odpovědnosti, zejména uplatněním zásady univerzální jurisdikce, a poskytnout obětem odškodnění; zdůrazňuje, že zavedení opatření restorativní justice nemůže počkat až na skončení konfliktu, a naléhavě žádá EU a její členské státy, aby více podpořily procesy vedené reprezentativními skupinami Syřanů; zásadně odsuzuje šestnáctinásobné veto ze strany Ruska v rámci Rady bezpečnosti OSN s podporou Číny ohledně toho, aby otázka Sýrie byla postoupena Mezinárodnímu trestnímu soudu;

19. vítá vůbec první odsouzení bezpečnostního důstojníka syrského režimu za spoluúčast na zločinech proti lidskosti, k němuž došlo dne 24. února 2021 u soudu v Koblenci v Německu;

20. vyzdvihuje úsilí členských států EU, které se od roku 2019 snaží zajistit širokou mezinárodní podporu s cílem zabezpečit dlouhodobé financování v rámci souhrnného rozpočtu OSN vyčleněného na Mezinárodní, nestranný a nezávislý mechanismus na pomoc při vyšetřování a stíhání osob odpovědných v souladu s mezinárodním právem za nejvážnější zločiny spáchané v Sýrii od března 2011 (IIIM);

21. vítá francouzsko-německý společný vyšetřovací tým, který má podpořit stíhání zločinů proti lidskosti zdokumentovaných ve zprávě Caesar; vítá, že obě země v roce 2018 vydaly mezinárodní zatykače na tři vysoko postavené příslušníky bezpečnostních složek; vyzdvihuje úlohu, kterou sehrály místní syrské nevládní organizace při ověřování, dokumentování, shromažďování a ochraně důkazů o zločinech proti lidskosti a válečných zločinech, a také doplňkovou úlohu nevládních organizací, jako je např. Komise pro mezinárodní spravedlnost a odpovědnost, které napomáhají evropským donucovacím a justičním orgánům při účinném stíhání válečných zločinců, kteří pobývají na území členských států EU; vyzývá EU, aby Syřanům zajistila více odborné přípravy v právní oblasti, aby se mohli zapojit do boje proti beztrestnosti;

22. vyzývá Komisi, aby předložila akční plán EU pro boj proti beztrestnosti, v němž Sýrii věnuje zvláštní kapitolu; zdůrazňuje, že tento akční plán by měl usilovat o lepší koordinaci a harmonizaci úsilí a zdrojů členských států při stíhání válečných zločinců v EU; domnívá se, že přechodné soudnictví hraje zásadní úlohu při zajišťování míru v dlouhodobém horizontu; vyzývá EU, aby zřídila zvláštní evropský fond pro oběti zločinů proti lidskosti spáchaných v Sýrii;

23. podporuje úsilí členských států o zlepšení koordinace justičních, policejních a imigračních zdrojů vytvořením propojených jurisdikcí s cílem zajistit vzájemnost jejich soudních pravomocí a usnadnit stíhání trestných činů; zdůrazňuje, že lépe vybavené členské státy by měly sdílet své odborníky a tlumočníky s cílem usnadnit efektivní a účinné vyšetřování, přičemž každý členský stát by měl usilovat o jmenování zvláštního žalobce pro tyto zločiny, aby se urychlilo dosažení justiční koordinace;

24. vyzývá členské státy, aby na úrovni EU automaticky sdílely informace o osobách podezřelých ze spáchání válečných zločinů, v souladu s článkem 1F Ženevské úmluvy; domnívá se, že v případě podezřelých z válečných zločinů je rovněž nutná intenzivnější spolupráce na vnitrostátní úrovni mezi imigračními orgány a státními zástupci;

25. naléhavě vyzývá všechny členské státy EU bez výjimky, aby plně spolupracovaly v boji proti beztrestnosti; vyjadřuje hluboké znepokojení nad tím, že některé členské státy při stíhání syrských válečných zločinců nespolupracují;

26. plně podporuje evropské úsilí, v jehož čele od září 2020 stojí Nizozemsko, s cílem zahájit soudní řízení proti Sýrii u Mezinárodního soudního dvora za porušení Úmluvy OSN proti mučení;

27. vyzývá členské státy, aby na nadcházející konferenci OPCW, která se uskuteční na jaře roku 2021, požádaly o pozastavení členství Sýrie v této organizaci z důvodu padělání důkazů o používání chemických zbraní; připomíná své zděšení nad 336 prokázanými chemickými útoky syrského režimu, při nichž proti civilistům použil plynný chlor, sarin a hořčičný plyn, a připomíná, že tyto útoky odsoudil;

28. rozhodně odsuzuje útoky na humanitární pracovníky ze strany všech zúčastněných, zejména syrského režimu a ISIL/Dá'iš; poukazuje na konkrétní odpovědnost syrského režimu za cílené zabíjení humanitárních pracovníků od roku 2011; podtrhuje zásadní odpovědnost Ruska za útoky na humanitární pracovníky, zejména za bombardování 21 polních nemocnic organizace Lékaři bez hranic (MSF) v říjnu 2015;

29. vyjadřuje hluboké znepokojení nad utrpením syrských občanů, které stále pokračuje, a to i deset let po vypuknutí konfliktu; je zvláště znepokojen tím, že humanitární potřeby Sýrie pouze v loňském roce vzrostly o jednu pětinu a že nyní dalších 4,5 milionu Syřanů trpí nedostatečným zásobováním potravinami, přičemž 90 % z nich žije pod hranicí chudoby; domnívá se, že přístup k humanitární pomoci musí i nadále zůstat hlavní prioritou EU, pokud jde o Sýrii, a že zvýšené potřeby vyžadují výraznější finanční a politickou reakci EU; konstatuje, že v červenci 2021 má být obnovena rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2533 týkající se hraničního přechodu Báb al-Hawá; vyjadřuje politování nad tím, že Rusko a Čína se namísto hlasování pro rezoluci posledního hlasování zdržely; je toho názoru, že na dodávky humanitární pomoci přes bojové linie se nelze spoléhat, pokud jde o poskytnutí pomoci lidem, kteří jsou v současnosti odkázáni na přeshraniční pomoc; připomíná, že na tomto hraničním přechodu závisí život 2,4 milionu Syřanů a že pokud tento přechod nezůstane otevřen alespoň dalších 12 měsíců, tito lidé se budou muset potýkat s vážnými důsledky, jež mohou ohrozit jejich život; odsuzuje kroky těch členů Rady bezpečnosti OSN, kteří z politických důvodů usilovali o omezení přístupu k humanitární pomoci; naléhavě vyzývá všechny členy Rady bezpečnosti OSN, aby obnovení rezoluce týkající se tohoto hraničního přechodu podpořili, a zabránili tak zhoršení humanitární krize a zajistili rozšíření akcí prováděných v souladu s humanitárními zásadami přes bojové linie, jakož i podporu těmto akcím; zdůrazňuje, že je důležité, aby v souladu

s rezolucí Valného shromáždění OSN 74/169 byly okamžitě opět otevřeny hraniční přechody Báb as-Salám a al-Ja'rubíja, a bylo tak zajištěno, že se k obyvatelům v nouzi na severozápadě i severovýchodě země dostane pomoc co nejpřímějšími cestami; zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby humanitární pomoc směřovala výhradně k těm, kteří ji nejvíce potřebují;

30. vyzývá mezinárodní komunitu, aby naléhavě řešila problém rekordní výše humanitárních potřeb syrských občanů v Sýrii i mimo ni; vyzývá EU jakožto pořadatele páté bruselské dárcovské konference zaměřené na Sýrii, aby shromáždila další mezinárodní dárce s cílem navýšit podporu zdravotnictví v rámci plánu reakce v oblasti humanitární pomoci Sýrii (HRP), a to prostřednictvím navýšeného, flexibilního a víceletého financování, které pokryje dlouhodobé potřeby obyvatel; vyzývá mezinárodní dárce, aby konkrétně investovali do programů oprav, obnovy a posílení poškozených či zničených zdravotnických zařízení i do dalších poškozených civilních infrastruktur;

31. naléhavě vyzývá Radu bezpečnosti OSN, aby do nadcházejících rezolucí OSN a oficiálních diskusí začlenila otevřené výzvy k ochraně zdravotnických pracovníků; vyzývá členské státy EU, aby v tomto ohledu poskytly politickou a operační podporu vyšetřování a iniciativám OSN týkajícím se zajištění odpovědnosti, které mají vést k dodržování mezinárodního humanitárního práva;

32. zdůrazňuje, že před pátou bruselskou dárcovskou konferencí zaměřenou na Sýrii, která se bude konat ve dnech 29. a 30. března 2021, je důležité nejen dostát slibům v oblasti humanitární pomoci, nýbrž tuto pomoc přímo navýšit, a to ve prospěch Syřanů, vnitřně vysídlených osob, uprchlíků a komunit zasažených krizí v tomto regionu; poukazuje na to, že EU a její členské státy jsou největším dárcem humanitární pomoci v reakci na humanitární krizi v Sýrii, přičemž výše jejich pomoci, kterou poskytují od roku 2011, dosáhla 20 miliard EUR; vyjadřuje hluboké znepokojení nad tím, že vláda Spojeného království údajně plánuje své příspěvky na pomoc výrazně omezit, konkrétně o 67 % v případě Sýrie a o 88 % v případě Libanonu;

33. vyzdvihuje úlohu, kterou sehrály sousední státy, když syrským uprchlíkům v Libanonu, Jordánsku, Turecku a Iráku vyjádřily solidaritu a poskytly jim pomoc; naléhavě vyzývá členské státy EU, aby nadále financovaly programy humanitární pomoci v zemích, jež přijímají uprchlíky, jakož i pomoci vnitřně vysídleným osobám v Sýrii; naléhavě vyzývá členské státy EU, aby poskytly veškeré nezbytné finanční prostředky a podporu k zajištění toho, aby měly všechny děti syrských uprchlíků v hostitelských zemích přístup nejen k základnímu, ale také k sekundárnímu vzdělávání; naléhavě vyzývá všechny hostitelské země, aby k dosažení tohoto cíle přijaly veškerá nezbytná opatření a odstranily všechny administrativní či legislativní překážky; vybízí hostitelské země, aby se zaměřily na přístup k zaměstnání, zdravotnickým službám a vzdělávání a na občanskou dokumentaci, což uprchlíkům usnadní dosažení soběstačnosti;

34. konstatuje, že financování ze svěřenského fondu Madad zřízeného v reakci na krizi v Sýrii skončí ke konci roku 2021; vyzývá Komisi, aby zajistila finanční prostředky na humanitární reakci EU na krizi v Sýrii z nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci a zabezpečila nerušenou realizaci jeho projektů;

35. vyzývá všechny členské státy EU, aby podporovaly humanitární pomoc na základě daných zásad, aniž by normalizovaly vztahy se syrským režimem; varuje před přímým i nepřímým investováním finančních prostředků EU do celkové obnovy Sýrie v případě, že syrský režim neprovede důvěryhodný politický proces; vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele Unie, aby v rámci dlouhodobého plánování reakce v Sýrii vypracoval solidní politiku náležité péče v oblasti lidských práv pro budoucí obnovu intervencí v úzké spolupráci se syrskou občanskou společností, včetně monitorovacího rámce se zvláštními ukazateli pro lidskoprávní normy; vyjadřuje politování nad ruskými, íránskými, čínskými a tureckými podnikatelskými plány těžit z ničení Sýrie;

36. vyzývá členské státy, aby zachovaly sankce proti jednotlivcům a subjektům zapojeným do represí v Sýrii; zdůrazňuje, že jakýmkoli nezamýšleným nepříznivým důsledkům sankcí je třeba se vyhnout prostřednictvím humanitárních výjimek pro zásadovou humanitární činnost a že problémy spojené s nadměrným dodržováním bankovních pravidel je třeba řešit spolu se Spojenými státy;

37. naléhavě žádá EU a její členské státy, aby obnovily a rozšířily seznam osob, na něž se vztahují cílené sankce podle nového unijního mechanismu sankcí v oblasti lidských práv a k nimž patří syrští, ruští a íránští civilní a vojenští velitelé, o nichž se lze domnívat, že byli zapojeni do válečných zločinů;

38. zavazuje se k přijetí účinných právních předpisů EU v oblasti náležité péče podniků, které ukládají povinnost náležité péče týkající se lidských práv podnikům EU a podnikům působícím na jednotném trhu;

39. připomíná všem členským státům EU, že návrat do Sýrie není bezpečný; je přesvědčen, že podle deklarovaného postoje EU by měl být každý návrat bezpečný, dobrovolný, měl by proběhnout za důstojných podmínek a na základě informovaného souhlasu; vyzývá všechny členské státy EU, aby nepřijímaly vnitrostátní opatření, která určité kategorie Syřanů zbavují jejich ochrany, a členské státy, které tuto politiku již uplatňují, vybízí k tomu, aby od ní upustily; naléhavě vyzývá Libanon, Turecko a všechny země v tomto regionu, aby zastavily deportace Syřanů zpět do Sýrie proti jejich vůli;

40. odsuzuje nenapravitelné škody, které napáchala Assadova taktika spálené země na kulturních památkách, a taktéž odsuzuje rabování a pašování uměleckých děl, jehož se dopouštěli džihádisté k financování svého zapojení do konfliktu;

41. je mimořádně znepokojen zhoršující se humanitární, hygienickou a bezpečnostní situací v táborech v severovýchodní Sýrii, zejména v táborech al-Húl a al-Raudž, které jsou i nadále živnou půdou pro radikalizaci; domnívá se, že občané EU, kteří jsou podezřelí z členství v teroristických organizacích a jsou zadržováni v těchto táborech, by měli být souzeni před soudem; je šokován tím, že dne 24. února 2021 došlo k zabití jednoho ze zaměstnanců organizace Lékaři bez hranic, který v táboře al-Húl pracoval, což je další důkaz toho, že násilí a nebezpečné životní podmínky v tomto táboře si vybírají daň na lidských životech;

42. vyzývá členské státy, aby chránily děti, které mohou být zadržovány kvůli trestným činům souvisejícím s bezpečností nebo příslušnosti k ozbrojené skupině;

43. vyzývá členské státy, aby repatriovaly všechny evropské děti s přihlédnutím k jejich specifické rodinné situaci a v prvé řadě k nejlepším zájmům dítěte a poskytly nezbytnou podporu pro jejich rehabilitaci a opětovné začlenění v plném souladu s mezinárodním právem;

44. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, Evropské službě pro vnější činnost, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám a parlamentům členských států, vládě a zákonodárnému sboru Iráku, regionální vládě Kurdistánu a vládě a parlamentu Ruské federace.